

**Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
Приймальна комісія**

**ВСТУПНА КАМПАНІЯ ДО ЗАКЛАДІВ
ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ:
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ**

**Збірник матеріалів
III Всеукраїнської науково-практичної конференції**

13 червня 2020 року, м. Київ

Можаровський В. М., к. т. н., доцент; Литвиненко П. Л., к. т. н., доцент;
Мураховський С. А., к. т. н.; Маркін М. О., к. т. н., доцент; Сегол Р. І., к. н. із соц. ком., доцент;
Янушевська О. І., к. т. н.; Коперсак В. М.; Мотроненко В. В.; Балашов Д. В.;
Залевська О. В., к. т. н.; Фіногенов О. Д., к. т. н., доцент; Сірик М. В., к. е. н.;
Руденко М. О., студент

КПІ ім. Ігоря Сікорського, м. Київ, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ОПРАЦЮВАННЯ ЕЛЕКТРОННИХ ЗАЯВ ВСТУПНИКІВ, ЯКІ ПРЕТЕНДУЮТЬ НА ОТРИМАННЯ СІЛЬСЬКОГО КОЕФІЦІЄНТА

У 2017 році «Умовами прийому на навчання до вищих навчальних закладів України» [1] було запроваджено сільський коефіцієнт, який збільшував в 1,02 разу конкурсний бал для осіб, зареєстрованих у сільських населених пунктах, які здобули повну загальну середню освіту у навчальних закладах, що знаходяться на території населених пунктів сільської місцевості, у рік вступу. Метою його запровадження було зрівняти шанси на вступ до закладів вищої освіти випускників сільських шкіл, в яких немає змоги забезпечити високий рівень викладання, доступний випускникам міських шкіл. Розглянемо, як це вплинуло на роботу приймальних комісій та зарахування вступників на навчання.

Право на отримання сільського коефіцієнта підтверджувалося атестатом про повну загальну середню освіту, виданим у 2017 році, та довідкою з додатку 13 до Правил реєстрації місця проживання та Порядку передачі органами реєстрації інформації до Єдиного державного демографічного реєстру, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 02 березня 2016 року № 207 [1].

Станом на 2017 рік в Єдиній державній електронній базі з питань освіти не існувало реєстру сільських шкіл, отже, операторам закладів вищої освіти при опрацюванні заяв, до яких було прикріплено довідку про реєстрацію місця проживання особи, необхідно було за назвою школи визначати її місцезнаходження. Ця процедура вимагала значних затрат часу, оскільки мали місце випадки, коли школа, що містила в назві місто, насправді знаходилася в сільській місцевості, тому потрібно було для кожної школи визначати фактичне її місцезнаходження.

У 2018 році в Єдиній державній електронній базі з питань освіти було створено реєстр сільських шкіл і можливість завантаження довідки з додатка 13 до Правил реєстрації місця проживання та Порядку передачі органами реєстрації інформації до Єдиного державного демографічного реєстру, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 02 березня 2016 року № 207 надавалася лише випускникам сільських шкіл, що спростило роботу операторів з оброблення електронних заяв в частині визначення місцезнаходження школи та зменшило імовірність допущення помилки. Натомість було введено обмеження терміну реєстрації в сільській місцевості тривалістю 2 роки, що потребувало додаткової перевірки кожної довідки. Ситуація ускладнювалася тим, що в окремих довідках вказувався не фактичний термін початку реєстрації в сільській місцевості, а дата внесення до реєстру під час оформлення ID картки, таким чином зменшуючи фактичний термін реєстрації тривалістю менше ніж 2 роки, що створювало нерівні можливості під час вступу залежно від місця

отримання довідки з додатку 13 до Правил реєстрації місця проживання та Порядку передачі органами реєстрації інформації до Єдиного державного демографічного реєстру.

Вступна кампанія 2019 року ознаменувалася переглядом множника сільського коефіцієнта [2]. Так, для спеціальностей, що потребують особливої підтримки, коефіцієнт було збільшено до 1,05, а для інших спеціальностей значення залишилося 1,02. Зберігся реєстр сільських шкіл та неможливість подання довідок тими вступниками, які не закінчили сільську школу. Було знято обмеження на реєстрацію в селі протягом 2 років, що дещо спростило оброблення заяв та усунуло проблему нерівних можливостей під час вступу.

На рис. 1 зображено частку заяв вступників з сільським коефіцієнтом та обсяг зарахування на перший курс на місця державного бюджету (загальна кількість поданих заяв становить 100%).

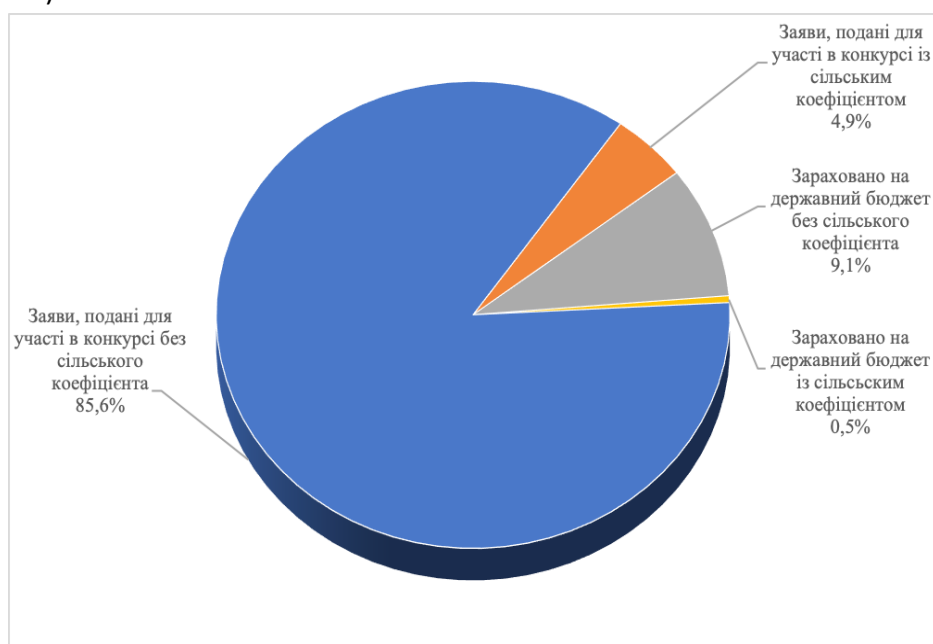

Рисунок 1. Частка заяв вступників із сільським коефіцієнтом та зарахованих абітурієнтів на місця державного замовлення у 2019 р.

Проведений аналіз оброблення заяв вступників у 2019 р. на перший курс першого бакалаврського рівня на базі повної загальної середньої освіти до КПІ ім. Ігоря Сікорського показав, що правом на отримання сільського коефіцієнта скористалися 5,4% від загальної кількості вступників.

За підсумками прийому до КПІ ім. Ігоря Сікорського було зараховано із загальної кількості поданих заяв 4,9 % вступників із сільським коефіцієнтом на місця за рахунок коштів державного бюджету.

Під час опрацювання електронних заяв було виявлено, що не всі випускники сільських шкіл надсилали коректні документи для підтвердження сільського коефіцієнту. «Умовами прийому на навчання до закладів вищої освіти України в 2019 році» [2] однозначно вказувалося, що єдиним документом, який дає право на отримання сільського коефіцієнту є довідка з додатку 13 до Правил реєстрації місця проживання та Порядку передачі органами реєстрації інформації до Єдиного державного демографічного реєстру, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 02 березня 2016 року № 207.

Проведене дослідження показало, що некоректні документи надіслали 9,3 % вступників серед тих, які долучали документи для отримання сільського коефіцієнта, з них 23,9 % протягом вступної кампанії надіслали довідку, яка дає право на отримання сільського коефіцієнта та отримали його.

Розподіл некоректних документів наведено на рис. 2.

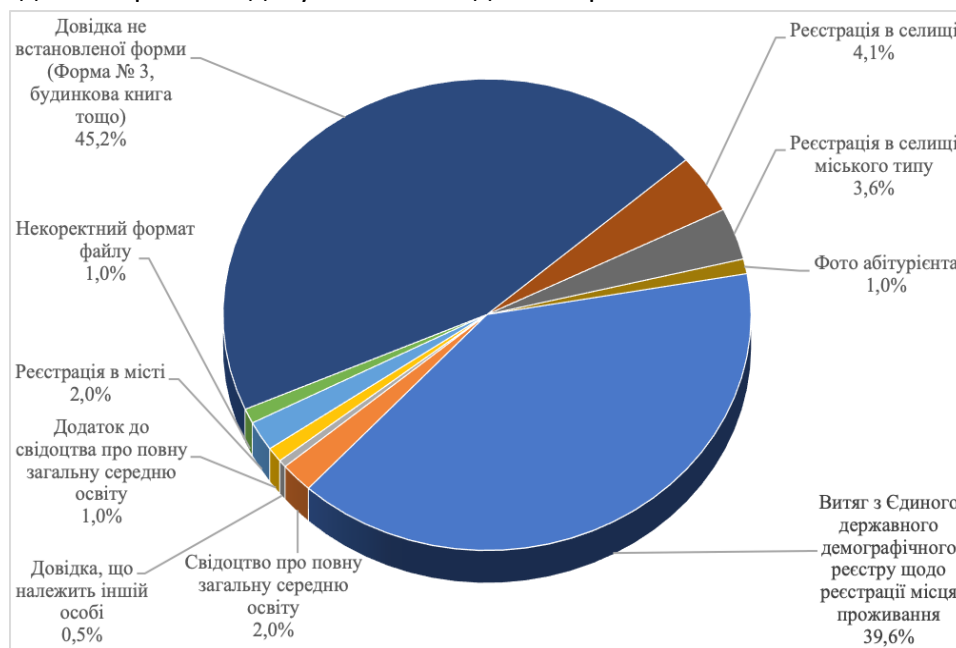

Рисунок 2. Розподіл некоректних документів для отримання сільського коефіцієнта

Найбільшу частку становлять документи не встановленої форми – такі, як Форма № 3, будинкова книга тощо. На другому місці – прикріплення Витягу з Єдиного державного демографічного реєстру щодо реєстрації місця проживання. Разом ці дві категорії становлять 84,8%. Іншими причинами відмови у наданні сільського коефіцієнта були реєстрація в селищі, селищі міського типу та місті (разом 9,7%), подання свідоцтва та додатка до свідоцтва про повну загальну середню освіту (разом 3,0%), фото абітурієнта (1,0%), некоректний формат завантаженого файлу (1,0%), довідки, що належить іншій особі (0,5%).

За підсумками перехресної перевірки з іншими ЗВО України помилок у призначенні сільського коефіцієнта вступниками, що подали заяви до КПІ ім. Ігоря Сікорського, виявлено не було. Розбіжності, що мали місце, пояснювалися або наявністю додаткових документів, які не було надіслано до КПІ ім. Ігоря Сікорського, або ж недостатньою увагою приймальних комісій ЗВО при опрацюванні заяв, що претендують на отримання сільського коефіцієнта.

В «Умовах прийому для здобуття вищої освіти в 2020 році» [3] зазначено наступне:

Сільський коефіцієнт дорівнює 1,02 для осіб, зареєстрованих у селах та які здобули повну загальну середню освіту у закладах освіти, що знаходяться на території сіл, у рік вступу (1,05 – для спеціальностей (предметних спеціальностей, спеціалізацій), передбачених у Переліку спеціальностей, яким надається особлива підтримка, та спеціальностей галузі знань 21 «Ветеринарна медицина»); 1,00 – в інших випадках.

Вступники надають довідку про реєстрацію місця проживання (за потреби) згідно з додатком 13 до Правил реєстрації місця проживання та Порядку передачі органами

реєстрації інформації до Єдиного державного демографічного реєстру, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 02 березня 2016 року № 207.

Сільський коефіцієнт для осіб, що є внутрішньо переміщеними особами та проживають у селі без реєстрації, не застосовується.

Зважаючи на це, приймальна комісія в 2020 році здійснюватиме перевірку відповідності довідки додатку 13 до Правил реєстрації місця проживання та Порядку передачі органами реєстрації інформації до Єдиного державного демографічного реєстру, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 02 березня 2016 року № 207, затверджуватиме її своїм рішенням і вноситиме інформацію до ЄДЕБО.

У 2020 році у зв'язку з пандемією коронавірусу було скасовано Всеукраїнські учнівські олімпіади, Всеукраїнська олімпіада закладу вищої освіти для професійної орієнтації вступників на основі повної загальної середньої освіти (в КПІ ім. Ігоря Сікорського), а нарахування додаткових балів переможцям призерам III етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів – членів Малої академії наук України в рік вступу скасовано Законом України «Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення освітньої діяльності у сфері вищої освіти» [4]. Таким чином, значно зменшено можливості вступників отримати додаткові бали – для спеціальностей, що не потребують особливої підтримки можливість збільшити конкурсний бал залишилася лише за рахунок регіонального та сільського коефіцієнтів, а для спеціальностей, що потребують особливої підтримки, можуть бути застосовані також галузевий та першочерговий коефіцієнти. У зв'язку з цим приймальним комісіям ЗВО потрібно буде ретельно перевіряти підстави для призначення сільського коефіцієнта.

Список використаних джерел

1. Умови прийому на навчання до вищих навчальних закладів України в 2017 році (зі змінами). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1515-16> (дата звернення 20.05.2020).
2. Умови прийому на навчання до закладів вищої освіти України в 2019 році (зі змінами). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1456-18> (дата звернення 20.05.2020).
3. Умови прийому для здобуття вищої освіти в 2020 році (зі змінами). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1192-19> (дата звернення 20.05.2020).
4. Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення освітньої діяльності у сфері вищої освіти». URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/392-20> (дата звернення 20.05.2020).